

Medlemsblad för Dalarnas Luftvårdsförbund

april 2008

*Dalarnas
Luftvårdsförbund
har som uppgift att:*

Bevaka luftmiljön i länet

*Stödja miljöförbättrande
projekt*

*Informera om luftkvalitet
och andra aktuella
miljöfrågor.*

*Medlemmar är kommuner,
större företag,
myndigheter och övriga
som påverkar luftkvaliteten i
länet*

AKTUELLT

Årsmöte

Medlemsmöte 3 juni

Luftövervakningsprogram

*Tilldelning av
utsläppsrätter*

*Lastbilarna står för hela
koldioxidökningen*

Utvärdering av miljömål

Årsmöte

I samband med årsmötet avtackades Ingvar Eriksson efter många år som uppskattad medlem i styrelsen, de sista åren som vice ordförande. Ingvar efterträds av Åsa Sundberg, Stora Enso Fors. Hon har varit med i styrelsen tidigare perioder och kommer nu att gå in som vice ordförande.

Efter årsmötesförhandlingarna fick deltagarna information om arbetsreseprojektet och från Falu Bilpool. Det är två verksamheter som fått ekonomiskt stöd från Luftvårdsförbundet under verksamhetsåret 2007.

Medlemsmöte 3 juni

Fyllnadsval av två suppleanter till styrelsen och en ordinarie till valberedningen kommer att göras vid medlemsmötet 3 juni.

Valberedningen består nu av Jonas Larsson SSAB och Olle Bergfors Leksands kommun och suppleant är Åke Persson, Länsstyrelsen.

Luftövervakningsprogram

I samband med årsmötet informerade Jens Jonsson, som är ansvarig för luftövervakningen på Länsstyrelsen, om planer för luftövervakningen de kommande åren.

I Luftvårdsförbundets luftövervakningsprogram anges att "tätortsmätningarna – urban bakgrund - upprepas med 3 – 4 års mellanrum dvs. genomförs nästa gång tidigast vintern 2008/09". De planerade mätningarna avser NO₂ och VOC.

Länsstyrelsen finansierar just nu ett "test" av SIMAIR, ett program som beräknar halten av luftföroreningar. Testen görs i fyra av länets tätorter: Falun, Borlänge,

Leksand och Malung. Syftet med testet är att studera programmets användbarhet. I vår görs en validering av modellen med luftvårdsförbundets senaste mätning. Utöver tidigare gällande miljökvalitetsnormer för utomhusluft finns nu även normer för arsenik, kadmium, nickel och bens(a)pyren. Vidare har Naturvårdsverket fått i uppdrag att ta fram ett nytt förslag till förordning innehållande bl.a. miljökvalitetsnormer för PM 2,5.

Med anledning av det som anges ovan föreslås nästa omgång av tätortsmätningar i Urban bakgrund göras vintern 2009/10. Mätningarnas omfattning - tätorter, parametrar (utöver NO₂ och VOC) och eventuell tillämpning av SIMAIR arbetas fram under våren 2009. Den totala kostnaden för hela perioden 2007-2010 förblir samma som tidigare, dvs. ca 450 000 kronor.

Beslut om mätningarna ska utföras vintern 2009/10 kommer att tas på styrelsemötet i juni.

Tilldelningen av utsläppsrätter

Nu är det klart hur Naturvårdsverkets tilldelning av utsläppsrätter ska se ut mellan 2008-2012 för de drygt 700 svenska anläggningar som omfattas av systemet. Sex dalaföretag får gratis utsläppsrätter och 20 måste börja betala för sig vilket bland annat kan leda till dyrare fjärrvärme.

SSAB toppar listan bland de företag som får släppa ut mest koldioxid gratis de kommande åren. Tillsammans får anläggningarna i Oxelösund, Luleå och Borlänge nära en tredjedel av den svenska kvoten, över 7,1 miljoner ton koldioxid.

EU:s handelssystem med utsläppsrätter genomförs i perioder. Systemets andra period löper 2008-2012. Samtliga utsläppsrätter för handelsperioden kommer att fördelas gratis till berörda företag, det vill säga Sverige kommer inte att tillämpa auktionering eller någon annan typ av försäljning av utsläppsrätter. Regeringens beslut innebär en neddragning från 24,9 till cirka 22,5 miljoner ton koldioxid per år under handelsperioden. Neddragningen motsvarar en minskning av det totala antalet utsläppsrätter med cirka 9,5 procent.

Sex företag i Dalarna får gratis rättigheter och 20 anläggningar blir utan rättigheter och måste alltså köpa. De 20 Dalaanläggningar som mister utsläppsrätter finns inom el- och fjärrvärmesektorn där ingen anläggning längre får gratis utsläppsrätter. Utsläppsrätten för de omkring fem ton koldioxid som alla el- och fjärrvärmearbetsanläggningar i landet lämnar ifrån sig årligen får de i fortsättningen köpa på någon av de europeiska börserna för utsläppshandel. Vad detta kostar energibolagen och i nästa led konsumenterna är oklart. I dag ligger priserna på 20 euro per ton koloxid.

Får betala för utsläpp:

Borlänge Energi AB
Falun Energi & Vatten AB
Hedemora Energi AB (Hamre),
Smedjebacken Energi AB
Västerbergslagens Värme AB
Hedemora Energi AB
Rättviks Teknik AB

Gratis utsläppsrätter, ton koldioxid
SSAB Tunnsplåt, Borlänge 292 828
Outokumpu Stainless AB 181 430
Stora Enso Kvarnsveden 80 429
Grycksbo Paper AB 69 411
Ovako Bar AB 63 114
Stora Enso Fors AB 332 970

Källa: Dalarnas tidningar 080402

Lastbilarna står för hela koldioxidökningen

Lastbilarna fortsätter att driva hela ökningen av koldioxidutsläpp från vägtrafiken. Personbilarna blir allt bränslesnålare, men inte etanolbilarna, deras förbrukning har ökat med 16 procent. Det framgår av färsk statistik från Vägverkets miljösektion. Transportsektorn står för en tredjedel av utsläppen av klimat-gaser i Sverige, vilket utgör 2,5 procent av transportsektorns utsläpp i EU. Ett av miljömålen i Sverige är att klimatgaser från transportsektorn år 2010 ska ha stabiliserats på de nivåer som rådde 1990.

Källa: DN 080412

Utvärdering av miljömål

Miljöarbetet i Sverige går framåt, men det går för långsamt. Det är bråttom med ytterligare åtgärder för att förbättra miljön. Miljömålsrådet konstaterar i sin utvärdering att flera av de uppsatta miljö kvalitetsmålen inte kommer att kunna nås även om ytterligare åtgärder sätts in. Flera stora miljöproblem kommer att finnas kvar även efter 2020. Sveriges riksdag har beslutat om 16 ambitiösa och långtgående miljömål. Det är en av världens mest långtgående miljövisioner. Den övergripande ambitionen är att lämna över ett samhälle till nästa generation där de stora miljöproblemen är lösta.

Rapporten som överlämnades till regeringen den 31 mars innehåller flera hundra förslag för att målen ska nås. De förändringar som föreslås berör hela samhället, där även var och en har en viktig roll för att målen nås.

– Den offentliga sektorn måste vara ett föredöme i miljöarbetet, till exempel genom att ställa tydliga miljökrav på varor och tjänster vid upphandling. För detta krävs politisk beslutskraft på alla nivåer, säger Bengt K Å Johansson, ordförande i Miljömålsrådet.

Miljömålsrådet föreslår en rad kraftfulla styrmedel för att bland annat möjliggöra en effektivare energianvändning inom industri, bostäder, service, personresor och godstransporter. Men även om ökad teknisk effektivitet, förnybar energi och reningsutrustning är viktiga så räcker inte detta för att nå målen. Vi måste också förändra vårt beteende.

– Det måste bli dyrare att påverka miljön negativt. Staten måste sluta subventionera miljöskadliga beteenden, och samhällsplanering och infrastruktur måste inriktas på att minska klimatpåverkan, säger Bengt K Å Johansson.

Klimatmålet, som intar en särställning bland de svenska miljömålen genom att tidshorisonten är satt till 2050, förutsätter internationellt samordnade insatser för att kunna nås. Rådet konstaterar i rapporten att flera av de andra miljö kvalitetsmålen påverkas av hur klimatet utvecklas. Det kommer att kosta staten 5–10 miljarder kronor extra per år att genomföra Miljömålsrådets förslag. Kostnaden för hela samhället uppskattas till cirka 20 miljarder kronor per år, men den samhällsekonomiska nyttan blir mycket större.

I rapporten ingår förslag för att göra kretsloppen giftfria och resurssnåla. Farliga ämnen i produkter måste minska och material måste användas om och om igen. Det krävs också en rad åtgärder för att förbättra hushållningen med mark, vatten och bebyggd miljö. Bland annat behöver den fysiska planeringen bli bättre och hänsynen inom jord- och skogsbruk öka.

Länsstyrelserna och kommunerna har viktiga roller i miljöarbetsarbetet, skriver Miljömålsrådet. Länsstyrelsernas roll och ansvar behöver utvecklas och kommunerna kan ta ett betydligt större ansvar på det lokala planet. Företagens erfarenheter av miljömålen i miljöledningssystemen kan spridas bättre. Miljömålen har även en global dimension. En förutsättning för att många av våra miljömål ska kunna nås är att god miljö kvalitet uppnås även i andra länder.

Källa: Pressmeddelande från Miljömålsrådet